

Förordning om miljöledning i statliga myndigheter;

SFS 2009:907

Utkom från trycket
den 28 juli 2009

utfärdad den 16 juli 2009.

Regeringen föreskriver följande.

1 § Denna förordning är meddelad med stöd av 8 kap. 13 § regeringsformen.

Definitioner

2 § I denna förordning avses med

indirekt miljöpåverkan: en negativ eller positiv förändring i miljön som uppkommer som ett resultat av att någon annan än myndigheten vidtar en åtgärd som en följd av att myndigheten har meddelat föreskrifter eller fattat något annat beslut, gett råd, genomfört utbildning eller lämnat information, och

direkt miljöpåverkan: en negativ eller positiv förändring i miljön som uppkommer som ett resultat av myndighetens verksamhet och som inte är indirekt miljöpåverkan.

Skyldighet att ha ett miljöledningssystem

3 § En myndighet som anges i bilaga 1 ska inom ramen för sitt ordinarie uppdrag ha ett miljöledningssystem som integrerar miljöhänsyn i myndighetens verksamhet så att man beaktar verksamhetens direkta och indirekta miljöpåverkan på ett systematiskt sätt.

En myndighet vars verksamhet medför en betydande miljöpåverkan bör registrera sig enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 761/2001 av den 19 mars 2001 (EMAS)¹ eller certifiera sig enligt standarden ISO 14001.

Om det av bilaga 1 framgår att myndigheten får ha ett förenklat miljöledningssystem, är det tillräckligt att miljöledningssystemet avser verksamhetens direkta miljöpåverkan.

¹ EGT L 114, 24.4.2001, s. 1 (Celex 32001R0761).

Miljöutredning

4 § Miljöledningssystemet ska innebära att den miljöpåverkan som verksamhetens interna och externa verksamhet kan ge upphov till är utredd (miljöutredning).

Miljöutredningen ska hållas aktuell genom att den ses över och uppdateras vid väsentliga förändringar i verksamheten eller minst vart femte år. Utredningen ska innehålla uppgifter om de miljökrav i lag och annan författning som rör verksamheten.

5 § Miljöutredningen ska ligga till grund för miljöledningssystemets inriktning och utformning.

6 § Om myndigheten har ett förenklat miljöledningssystem men miljöutredningen visar att verksamheten kan ge upphov till betydande indirekt miljöpåverkan, ska miljöledningssystemet omfatta denna indirekta miljöpåverkan.

Miljöpolicy och miljömål

7 § Miljöledningssystemet ska innebära att myndigheten har en miljöpolicy och fastställda miljömål för verksamheten.

Miljömålen ska vara mätbara i den mån som det är praktiskt möjligt att mäta målen och hur de uppnåtts.

Miljömålen ska hållas aktuella genom att de ses över och uppdateras minst vart tredje år.

8 § Miljöpolicy och miljömålen ska bidra till en hållbar utveckling och till att nå de nationella miljö kvalitetsmålen.

Handlingsplan, ansvarsfördelning och rutiner

9 § Miljöledningssystemet ska innebära att myndigheten har en handlingsplan för arbetet med att nå miljömålen.

De resurser, tillvägagångssätt och tidsramar som gäller för arbetet ska framgå av handlingsplanen.

10 § Miljöledningssystemet ska innebära att myndigheten tydligt anger den ansvarsfördelning som ska gälla i arbetet med att följa miljöpolicy och nå miljömålen. Ansvarsfördelningen ska framgå av handlingsplanen.

11 § Miljöledningssystemet ska innebära att myndigheten har sådana dokumenterade rutiner för styrningen av verksamheten som

1. säkerställer att miljöpolicy och gällande miljöregler följs,
2. bidrar till att minska negativ miljöpåverkan så långt möjligt, och
3. bidrar till att nå myndighetens miljömål.

12 § Handlingsplanen, ansvarsfördelningen och rutinerna ska innebära att arbetet med att följa handlingsplanen och nå miljömålen dokumenteras, redovisas, följs upp och revideras så att arbetet fortlöpande förbättras.

Miljöanpassad upphandling

SFS 2009:907

13 § Miljöledningssystemet ska innebära att myndigheten miljöanpassar sina upphandlingar i den mån en sådan anpassning är möjlig.

Verktyg för miljöanpassningen

14 § Miljöledningssystemet ska innebära att myndigheten genom information och utbildning fortlöpande utvecklar personalens kompetens och medvetenhet om miljöhänsyn i det egna arbetet.

15 § Miljöledningssystemet ska innebära att myndigheten så långt det är möjligt använder en energieffektiv informationsteknik som verktyg för att miljöanpassa sin verksamhet. Myndigheten ska i samma syfte även utarbeta en mötes- och resepolicy.

16 § Bestämmelser om åtgärder för effektiv användning av energi för myndigheter finns i förordningen (2009:893) om energieffektiva åtgärder för myndigheter.

Årlig uppföljning och redovisning

17 § Miljöledningssystemet ska innebära att myndigheten årligen genomför interna miljörevisioner för att kontrollera att myndigheten följer gällande miljöregler och andra styrande dokument för myndighetens miljöledning och miljöarbete.

18 § Myndigheten ska årligen göra en genomgång av miljöledningssystemet och följa upp resultatet av arbetet så att

1. det framgår hur väl myndigheten har lyckats med att följa miljöpolicyen och nå miljömålen, och
2. det finns underlag för beslut om det framtida miljöledningsarbetet.

19 § För uppföljningen enligt 18 § ska myndigheten

1. utföra den kontroll och göra de mätningar av verksamhetens miljöpåverkan som behövs,
2. utvärdera hur handlingsplanen enligt 9 § har fungerat, och
3. utvärdera hur gällande miljöregler har följts.

20 § Myndigheten ska årligen redovisa miljöledningsarbetet enligt formuläret i bilaga 2.

Redovisningen ska vara undertecknad av myndighetens chef och i samband med myndighetens årsredovisning ges in till det departement i Regeringskansliet som myndigheten hör till och till Naturvårdsverket.

Att inrätta ett miljöledningssystem för första gången

21 § En myndighet som inrättar ett miljöledningssystem för första gången ska inom åtta månader från det att myndigheten enligt denna förordning blev skyldig att ha ett miljöledningssystem

SFS 2009:907

1. ha en projektplan för inrättandet som innehåller en tidsplan för inrättandet samt uppgifter om hur inrättandet är avsett att organiseras och vilka som är ansvariga för det arbetet, och

2. redovisa en miljöutredning enligt 4 §, den miljöpolicy och de miljömål som avses i 7 §, den handlingsplan som avses i 9 § samt hur miljöledningssystemet är avsett att integreras i den ordinarie verksamheten.

Redovisningen enligt första stycket 2 ska ges in till det departement i Regeringskansliet som myndigheten hör till och till Naturvårdsverket.

---

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2010.

2. Om en statlig myndighet genom ett särskilt beslut före den 1 januari 2010 har fått i uppdrag av regeringen att införa eller ha ett miljöledningssystem eller att följa riktlinjer för redovisning av arbete med miljöledning, ska myndigheten anses ha fullföljt uppdraget genom att följa bestämmelserna i denna förordning.

På regeringens vägnar

ANDREAS CARLGREN

Anders Lillienau
(Miljödepartementet)

Denna bilaga innehåller en förteckning över de myndigheter som enligt 3 § ska ha ett miljöledningssystem.

Beteckningen "(F)" efter myndighetens namn innebär att myndigheten får ha ett sådant förenklat miljöledningssystem som avses i 3 § tredje stycket.

Myndigheter som hör till Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsdomstolen
Arbetsförmedlingen
Arbetsmiljöverket
Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (F)
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (F)

Myndigheter som hör till Finansdepartementet

Arbetsgivarverket
E-delegationen
Ekonomistyrningsverket
Finansinspektionen (F)
Fortifikationsverket
Kammarkollegiet
Konjunkturinstitutet
Kronofogdemyndigheten
Lotteriinspektionen (F)
länsstyrelserna
Riksgäldskontoret (F)
Skatteverket
Statens bostadskreditnämnd (F)
Statens fastighetsverk
Statens pensionsverk
Statistiska centralbyrån
Statskontoret
Tullverket

Myndigheter som hör till Försvarsdepartementet

Försvarets materielverk
Försvarets radioanstalt
Kustbevakningen
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Statens haverikommission (F)
Totalförsvarets forskningsinstitut
Totalförsvarets pliktverk

SFS 2009:907

Myndigheter som hör till Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Allmänna reklamationsnämnden (F)
Diskrimineringsombudsmannen
Konsumentverket
Ungdomsstyrelsen

Myndigheter som hör till Jordbruksdepartementet

Fiskeriverket
Livsmedelsverket
Sametinget
Skogsstyrelsen
Statens jordbruksverk
Statens veterinärmedicinska anstalt
Sveriges lantbruksuniversitet

Myndigheter som hör till Justitiedepartementet

Brottsförebyggande rådet (F)
Brottsoffermyndigheten (F)
Datainspektionen (F)
Domstolsverket
Ekobrottsmyndigheten
Justitiekanslern (F)
Kriminalvården
Linköpings tingsrätt
Migrationsverket
Revisorsnämnden (F)
Rikspolisstyrelsen
Rättsmedicinalverket
Valmyndigheten (F)
Åklagarmyndigheten

Myndigheter som hör till Kulturdepartementet

Arkitekturmuseet
Granskningsnämnden för radio och TV (F)
Institutet för språk och folkminnen (F)
Konstnärsnämnden (F)
Livrustkammaren, Skoklosters slott med stiftelsen Hallwylska museet
Moderna museet
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde
Naturhistoriska riksmuseet
Radio- och TV-verket
Riksantikvarieämbetet
Riksarkivet inkl. landsarkiven (F)
Riksutställningar
Statens biografbyrå (F)

Statens försvarshistoriska museer
Statens historiska museer
Statens konstråd (F)
Statens kulturråd (F)
Statens maritima museer
Statens museer för världskultur
Statens musiksamlingar
Talboks- och punktskriftsbiblioteket (F)

SFS 2009:907

Myndigheter som hör till Miljödepartementet

Boverket
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Kemikalieinspektionen
Lantmäteriet
Naturvårdsverket
Statens geotekniska institut
Statens va-nämnd (F)
Strålsäkerhetsmyndigheten
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Myndigheter som hör till Näringsdepartementet

Affärsverket svenska kraftnät
Banverket
Bolagsverket
Elsäkerhetsverket (F)
Energimarknadsinspektionen
Konkurrensverket
Luftfartsverket
Myndigheten för tillväxtpolitiska utredningar och analyser
Patent- och registreringsverket
Post- och telestyrelsen
Rikstrafiken (F)
Rymdstyrelsen
Sjöfartsverket
Statens energimyndighet
Statens institut för kommunikationsanalys
Statens väg- och transportforskningsinstitut
Sveriges geologiska undersökning
Tillväxtverket
Transportstyrelsen
Verket för innovationssystem (Vinnova)
Vägverket

Myndigheter som hör till Socialdepartementet

Barnombudsmannen (F)
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (F)
Försäkringskassan

SFS 2009:907

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (F)
Läkemedelsverket
Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam) (F)
Myndigheten för internationella adoptionsfrågor (F)
Smittskyddsinstitutet
Socialstyrelsen
Statens beredning för medicinsk utvärdering (F)
Statens folkhälsoinstitut
Statens institutionsstyrelse
Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket

Myndigheter som hör till Utbildningsdepartementet

Blekinge tekniska högskola
Centrala studiestödsnämnden
Danshögskolan (F)
Dramatiska institutet (F)
Försvarshögskolan
Gymnastik- och idrottshögskolan (F)
Göteborgs universitet
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Kalmar
Högskolan i Skövde
Högskolan Kristianstad
Högskolan på Gotland
Högskolan Väst
Högskoleverket
Institutet för rymdfysik
Internationella programkontoret för utbildningsområdet (F)
Karlstads universitet
Karolinska institutet
Konstfack
Kungl. biblioteket
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm (F)
Kungl. Tekniska högskolan
Linköpings universitet
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Malmö högskola
Mittuniversitetet
Myndigheten för yrkeshögskolan (F)
Mälardalens högskola
Operahögskolan i Stockholm (F)
Polarforskningssekretariatet
Sameskolstyrelsen (F)
Specialpedagogiska skolmyndigheten

Statens skolinspektion
Statens skolverk
Stockholms universitet
Södertörns högskola
Teaterhögskolan i Stockholm (F)
Umeå universitet
Uppsala universitet
Verket för högskoleservice (F)
Vetenskapsrådet (F)
Växjö universitet
Örebro universitet
Överklagandenämnden för studiestöd (F)

SFS 2009:907

Myndigheter som hör till Utrikesdepartementet

Exportkreditnämnden
Folke Bernadotteakademien (F)
Inspektionen för strategiska produkter (F)
Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingsarbete (Sadev) (F)
Kommerskollegium
Myndigheten för utländska investeringar i Sverige (ISA) (F)
Nordiska Afrikainstitutet (F)
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
Svenska institutet

**FORMULÄR FÖR REDOVISNING AV
MILJÖLEDNINGSARBETE****Del 1 Miljöledningssystemet**

1. Är myndigheten miljöcertifierad?
 Ja ISO14001 Ja Emas Nej
2. Hur lyder myndighetens miljöpolicy?
3. När har myndigheten senast uppdaterat sin miljöutredning?
4. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande direkt eller indirekt påverkan på miljön?
5. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande påverkan på miljön?
6. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå dessa mål?
7. Redovisa hur väl målen har uppfyllts.
8. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att ge de anställda den kunskap de behöver för att ta miljöhänsyn i arbetet?
9. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska sin energiförbrukning (t.ex. IT-system för att styra och reglera belysning, värme, ventilation, energieffektivisering i utrustning m.m.)?
10. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor (t.ex. telefon, webb, videomöten)?

Del 2 Uppföljning av miljöledningsarbetets effekter**1. Tjänsteresor och övriga transporter**

- 1.1 Utsläpp av koldioxid i kilogram, totalt och per årsarbetskraft, från
  - a) flygresor under 50 mil,
  - b) bilresor som görs i tjänsten (inkluderar egen bil, tjänstebil, hyrbil, leasad bil, taxi),
  - c) tågresor,
  - d) bussresor, och
  - e) maskiner och övriga fordon som används i myndighetsverksamheten.
- 1.2 Sammanlagda utsläpp av koldioxid i kilogram, totalt och per årsarbetskraft, enligt 1.1 a–e.
- 1.3 Utsläpp av koldioxid i kilogram för flygresor över 50 mil, totalt och per årsarbetskraft.

1.4 Beskrivning av insamlat resultat:

a) Beskriv vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning, t.ex. organisationsförändringar, trender, nya uppdrag.

b) Beskriv eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa.

1.5 Hur är uppgifterna framtagna (om detta skiljer sig mellan uppföljningsmått, ange vad som gäller för respektive mått)?

- Eget uppföljningssystem
- Leverantörsuppgifter
- Uppskattning (förklara på vilket sätt)

1.6 Uppföljningsmått i svaren på frågorna är baserade på:

- Schablonlista som Naturvårdsverket tillhandahåller
- Uppgifter som tagits fram på annat sätt, nämligen:

2. Energianvändning

2.1 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter uppdelat på

- a) verksamhetselektricitet, och
- b) övrig energianvändning

2.2 Sammanlagd årlig energianvändning, totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter enligt 2.1 a och b.

2.3 Är värmeförbrukningen normalårskorrigerad?

- Ja Nej

2.4 Andel förnybar energi av den totala energianvändningen (anges i procent).

2.5 Beskrivning av insamlat resultat:

a) Beskriv vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning, t.ex. organisationsförändringar, trender, nya uppdrag.

b) Beskriv eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa.

2.6 Hur är uppgifterna framtagna (om detta skiljer sig mellan uppföljningsmått, ange vad som gäller för respektive mått)?

- Eget uppföljningssystem
- Leverantörsuppgifter
- Uppskattning (förklara på vilket sätt)

3. Miljökrav i upphandling

3.1 Andel registrerade anskaffningar (upphandling och inköp) där miljökrav ställts av det totala antalet registrerade anskaffningar per år (anges i procent).

SFS 2009:907

3.2 Ekonomiskt värde av registrerade anskaffningar med miljökrav av det totala värdet av registrerade anskaffningar per år.

3.3 Beskrivning av insamlat resultat:

a) Beskriv vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning, t.ex. organisationsförändringar, trender, nya uppdrag.

b) Beskriv eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa.

3.4 Hur är uppgifterna framtagna (om detta skiljer sig mellan uppföljningsmått, ange vad som gäller för respektive mått)?

- Eget uppföljningssystem
- Leverantörsuppgifter
- Uppskattning (förklara på vilket sätt)